

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการชะงาดของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย โดยใช้วิธีวิจัยเชิงบรรยาย (**Descriptive Research**) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (**Survey Research**) ในบทนี้เป็น การเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ ในการวิจัย ซึ่งดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดจำนวน 90 คนและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจำนวน 24,840 คน รวมทั้งหมด 24,930 คน ที่อยู่ใน พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

2.1 คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใช้วิธีเลือกเฉพาะเจาะจง (**Purposive Sampling**) คือ ประธาน ผู้ช่วยประธานฝ่ายกิจการชะงาด และ เหมะญิกจังหวัดละ 3 คน รวม 9 คน

2.2 คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในแต่ละ จังหวัดเลือกมัสยิด 15 แห่ง โดยพิจารณาจากมัสยิดที่มีระบบการบริหารจัดการชะงาดและกระจาย ตามอำเภอต่างๆตามข้อมูลและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด แต่ละมัสยิด เลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดโดยใช้วิธีเลือกเฉพาะเจาะจง (**Purposive Sampling**) คือ ประธาน ผู้ช่วยประธานฝ่ายกิจการชะงาด และเหมะญิก จังหวัดละ 45 คน รวม 135 คน รวมกลุ่ม ตัวอย่างทั้งหมด 144 คน ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตาราง 1-2

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
ปัตตานี	3
ยะลา	3
นราธิวาส	3
รวม	9

ตาราง 2 รายชื่อมัสยิดที่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ชื่อมัสยิด	สถานที่ตั้ง		จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
		ชื่อหมู่บ้าน	อำเภอ	
ปัตตานี	- มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี	จะบังติกอ	เมือง	3
	- มัสยิดซีดาฮาคูลอิสลาม	เจดี	เมือง	3
	- มัสยิดจะบังติกอ	จะบังติกอ	เมือง	3
	- มัสยิดนุรุตอิสลาม	กูแบอ๊ะเตะ	เมือง	3
	- มัสยิดปะกาสะรัง	ปะกาสะรัง	เมือง	3
	- มัสยิดนุรุตอิสลาม	บานา	เมือง	3
	- มัสยิดสายบุรี	ตะลุบัง	สายบุรี	3
	- มัสยิดมะนังดาลำ	มะนังดาลำ	สายบุรี	3
	- มัสยิดคารุสดาลาม	บาซาเวะเซ็ง	ยะรัง	3
	- มัสยิดเมะมาวี	เมะมาวี	ยะรัง	3
	- มัสยิดกูบังปาเสร์	กูบังปาเสร์	ยะรัง	3
	- มัสยิดคารุตต์กาวา	ปูลาตะเยะฆอ	ยะรัง	3
	- มัสยิดปรীগี้	ปรীগี้	ยะรัง	3
	- มัสยิดปะโค	ปะโค	มายอ	3
	- มัสยิดตันหยง	ตันหยง	แม่ลาน	3

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ชื่อมัสยิด	สถานที่ตั้ง		จำนวนคณะกรรมการ อิสลามประจำมัสยิด
		ชื่อหมู่บ้าน	อำเภอ	
ยะลา	- ยามะเราะกูตุลยันนะห์ (มัสยิดกลางยะลา)	ตลาดเก่า	เมือง	3
	- มัสยิดคารุลนาอีม	จารูพัฒนา	เมือง	3
	- มัสยิดบือแซง	บือแซง	เมือง	3
	- มัสยิดมุหัมมาดี	มลายูบางกอก	เมือง	3
	- มัสยิดนุรุสซาลาม	จารูนอก	เมือง	3
	- มัสยิดบาตัน	บาตัน	เมือง	3
	- มัสยิดประจำอำเภอยะหา	ตลาดยะหา	ยะหา	3
	- มัสยิดคารุสซาลาม	บาโงยชิเน	ยะหา	3
	- มัสยิดบ้านโกตาบารู	โกตาบารู	รามัน	3
	- มัสยิดโต๊ะปาแก๊ะ	โต๊ะปาแก๊ะ	รามัน	3
	- มัสยิดไม้แก่น	โต๊ะฮาดี	รามัน	3
	- มัสยิดยามืออาตุลยันนะห์	กรงปินัง	กรงปินัง	3
	- มัสยิดเตาเฟ็กบาโงยือริ	บาโงยือริ	กรงปินัง	3
	- มัสยิดบ้านตะบิงตังจี	สามแยกนิคม	บันนังสตา	3
	- มัสยิดกาสัง	รือแซ	บันนังสตา	3

ตาราง 2 (ต่อ)

จังหวัด	ชื่อมัสยิด	สถานที่ตั้ง		จำนวนคณะกรรมการ อิสลามประจำมัสยิด
		ชื่อหมู่บ้าน	อำเภอ	
นราธิวาส	- มัสยิดกลางประจำจังหวัด	บางนรา	เมือง	3
	- มัสยิดชุมอียะห์	บางนรา	เมือง	3
	- มัสยิดอุลินนุสา	โตะนอ	เมือง	3
	- มัสยิดสุโหงบาลา	สุโหงบาลา	เมือง	3
	- มัสยิดโต๊ะดำ	โต๊ะดำ	เมือง	3
	- มัสยิดชุมอียะห์	ตลาดรือเสาะ	รือเสาะ	3
	- มัสยิดคารุสตาลัม	สาวอ	รือเสาะ	3
	- มัสยิดอุบูคียะห์	จือแร	รือเสาะ	3
	- มัสยิดบือแรง	บือแรง	รือเสาะ	3
	- มัสยิดเมอ	ยี่งอ	ยี่งอ	3
	- มัสยิดโคก	โคก	เจาะไอร้อง	3
	- มัสยิดเจาะไอร้อง	เจาะไอร้อง	เจาะไอร้อง	3
	- มัสยิดมฮัมมาดียะห์	กุวาลอกาเว	ศรีสาคร	3
	- มัสยิดตาราม	บ้านคาแว็ง	แว็ง	3
	- มัสยิดเราะห์มานียะห์	ลูโบะดาลัม	แว็ง	3
รวม	-	-	-	135

2.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการจัดการชะงาดของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และคณะกรรมการประจำมัสยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยโดยมีรายละเอียดดังตาราง

ตาราง 3 แบบแผนการวิจัย

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
1.ศึกษาการจัดการของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด คือ 1.1 การจัดเก็บ ชะงาด 1.2 การจ่ายชะงาด	-แบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 1, ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการชะงาด	- ข้อมูลเชิงคุณภาพ	- คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด - คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด	- การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และสรุปเชิงคุณภาพ
2.ศึกษาปัจจัยเสริมและปัจจัยปัญหาของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด คือ 2.1 การประชาสัมพันธ์ 2.2 การมีส่วนร่วม	แบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 3 เกี่ยวกับจัดการชะงาด ด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด	- เหมือนข้อ 1	- เหมือนข้อ 1	- เหมือนข้อ 1
3.ศึกษาข้อเสนอแนะการจัดการชะงาดของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและประจำมัสยิด	-แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 4 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด	- เหมือนข้อ 1	- เหมือนข้อ 1	- เหมือนข้อ 1

2.3 เครื่องมือในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการชะงาดของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย แบบสัมภาษณ์ได้กำหนดจัดทำขึ้นเป็น 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษามลายู จำนวน 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการชะงาด

ตอนที่ 3 ปัจจัยเสริมและปัจจัยอุปสรรค

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด

2. วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

21 ศึกษาค้นคว้าเอกสารจากอัลกุรอาน อัลหะดีษ แนวคิด สิ่งตีพิมพ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชะงาด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง

22 ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาการจัดการชะงาดของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย และนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณา แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

23 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนตรวจสอบด้านเนื้อหาและโครงสร้างเพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

24 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองสัมภาษณ์กับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จังหวัดละ 2 คน และคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด จังหวัดละ 2 คน ที่ไม่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างรวม 12 คน

25 นำแบบสัมภาษณ์ที่ไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ก่อนนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

24 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวิธีการและขั้นตอนไว้ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีถึงคณะกรรมการอิสลามประจำ จังหวัดและคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ พร้อมปฏิทินการออกสัมภาษณ์

2. ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยก่อนออกไปสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะ โทรศัพท์นัดหมายวัน เวลาและสถานที่ ที่แน่นอนกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตามตารางที่กำหนด พร้อมทำการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

25 การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบ่งตาม ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 จัดระบบการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

1.2 วิเคราะห์เนื้อหาด้วยการประมวลความคิดเห็น

1.3 แจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

1.4 สรุปเชิงคุณภาพ เพื่อนำเสนอเป็นผลการวิจัย

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

2.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบ}}{\text{กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}} \times 100$$